

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/282/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4410217482
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4410217482.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: BL Management, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 44 905 122, zastúpený Advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovaným: 1./ P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, E. T., 2./ R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom, E. XXX, K. E., 3./ R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, E. T., žalovaní v 1./ až 3./ rade zastúpení JUDr. Milošom Cimrákom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Nitre, Štefánikova 7, IČO: 36 868 876, o zaplatenie 4.954,02 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 18. júna 2018 č. k. 9C/11/2012-680, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1./ až 3./ rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (OS Nové Zámky) rozsudkom zo dňa 18.06.2018, č. k. 9C/11/2012-680 pri právnom posúdení podľa § 1, § 2 písm. a/ zák. č. 258/2001 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákonov SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere, § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb., o ochrane spotrebiteľa, § 261 ods. 3 písm. d/, § 497, § 504, § 369 ods. 1, § 503 ods. 3 Obch. zák., § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1, 2 Obč. zák., a článkov 2, 3 a 8 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Rady Európskych spoločností, podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že ho v rozsahu 100% priznal žalovaným v 1./ až 3./ rade, ktorí mali v spore úspech. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 1 CSP.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak súd prvej inštancie berúc na zreteľ právny názor odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) tak ako bol obsiahnutý v zrušujúcom uznesení KS v Nitre zo dňa 11.10.2017 č. k. 5Co/490/2016-555, doplnením dokazovania v naznačenom smere a po podrobení Zmluvy o úvere zo dňa 20.07.2007 súdnej kontrole zistil, že jednotlivé ustanovenia tejto úverovej zmluvy sú v rozpore s odcitovanými ustanoveniami právnych predpisov.

Žalovaná v 1./ a žalovaná v 2./ rade zodpovedajú do výšky nadobudnutého dedičstva a to každá v pomere 1/6-ina a žalovaná v 3./ rade zodpovedá do výšky nadobudnutého dedičstva v pomere 4-6-iny.

4. Zmluvu o úvere uzatvorenú dňa 20.07.2007 medzi právnym predchodcom žalobcu na jednej strane a na strane druhej v čase uzatvorenia s manželom žalovanej v 3./ rade ako priamym dlžníkom a žalovanou v 3./ rade ako spoludlžníčkou, posúdil súd ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa v tom čase spravovala zák. č. 634/1992 Zb., o ochrane spotrebiteľa. Podľa ust. § 23a sa neskôr za spotrebiteľskú zmluvu explicitne považovala aj zmluva uzatvorená podľa Obch. zák. V danom prípade súd prvej inštancie aj s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyhodnotil predmetnú zmluvu za spotrebiteľskú, regulovanú podľa osobitnej úpravy, t. j. zák. č. 634/1992 Zb., v jeho platnom znení. Predmetný úver je však potrebné považovať za absolútny obchod a na úver dopadá tretia časť Obch. zák., v zmysle jeho odcitovaných ustanovení. Z obsahu samotnej úverovej zmluvy je zrejmé, že ide o typovú zmluvu, pričom žalovaní predmet jej plnenia na podnikanie nepoužili. Právny predchodca žalobcu, ako pôvodný veriteľ bol v čase uzatvorenia tejto zmluvy podnikateľom a predmet sporu sa týka jeho podnikateľskej činnosti. Podľa § 54 ods. 1 Obč. zák., účinného od 01.04.2004 sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ sa vopred nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva, resp. si inak pohoršiť vlastné postavenie.

5. Zmluvu o úvere č. XXXX uzatvorenú dňa 20.07.2007 prvoinštančný súd posudzoval aj podľa zák. č. 258/2001 Z. z., o spotrebiteľských úveroch v jeho platnom znení. Na predmetnú zmluvu sa zároveň vzťahovali aj ust. zák. č. 129/2010 Z. z., pretože s poukazom na ust. § 873f ods. 3 a 4 Obč. zák., čo sa týka ochrany spotrebiteľov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, neprichádza do úvahy až dátum od 01.01.2008, ale sa vzťahuje aj na právne vzťahy vzniknuté pred týmto dátumom. Z dôvodu zamedzenia kolízie dvoch právnych noriem na ten istý inštitút, pretože na danú zmluvu s vzťahujú ust. tak Obch., ako aj Obč. zák., a špeciálneho zákona upravujúceho spotrebiteľské zmluvy, sa vždy použije norma občianskeho práva, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia, pretože v danom prípade bol dlžník spotrebiteľ, a nie podnikateľ.

6. Po podrobení Zmluvy o úvere zo dňa 20.07.2007 podrobnej kontrole súd dospel k tomu záveru, že jednotlivé ustanovenia tejto zmluvy sú v rozpore s citovanými právnymi predpismi, a preto zo strany súdu boli vyhodnotené ako absolútne neplatné. Podľa čl. 4.1 Všeobecných podmienok poskytovania úverov pre fyzické osoby v City bank (Slovakia, a.s.) zo dňa 26.02.2007, ktoré boli brané ako neoddeliteľná súčasť zmluvy o úvere, je uvedené, že klient je povinný zaplatiť banke úrok z financovanej čiastky banky s použitím úrokovej sadzby stanovenej zmluvou o úvere. V časti 4.4 VPP úverov sú zároveň riešené aj úroky z omeškania tak, že banka môže klientovi účtovať za každý deň omeškania, počnúc dňom, kedy mala byť príslušná suma uhradená, úroky z omeškania vo výške, ktorú banka uverejní, pričom nepresiahnu trojnásobok výšky základnej úrokovej sadzby NBS platnej ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, inak úroky z omeškania v zákonom stanovenej výške. Podľa čl. 9.4. VPP úverov sa dňom úmrtia žiadateľa všetky nesplatené splátky úveru stávajú splatné. V zmysle čl. 3.2 zmluvy o úvere je klient povinný platiť úroky z financovanej čiastky vo výške 29,99% p.a. Vzhľadom na tieto články VPP úverov fyzickým osobám, ktoré vypracoval právny predchodca žalobcu, ako aj s poukazom na článok predmetnej zmluvy o úvere týkajúci sa výšky úrokov z financovanej čiastky, ale aj s poukazom na vyjadrenie právneho predchodcu žalobcu, splátka, ktorá pozostávala z úveru, už v sebe zahŕňala financovanú čiastku vrátane poskytnutého úveru úroku, poplatku za poskytnutie úveru a poisťovacieho poplatku. Z uvedeného je potom jednoznačné, že žalobca už nesprávne v žalobe zo dňa 19.10.2010 v spojení s opravou zo dňa 08.02.2012 uplatňoval istinu. Ku dňu smrti poručiťľa, t. j. 28.11.2009 sa potom podľa čl. 9.4 stala splatná pohľadávka právneho predchodcu žalobcu ako celok, pozostávajúca z nesplatených častí úveru, úrokov a ďalších poplatkov. Úrok na poskytnutie úveru vo výške 29,99% p. a., nemá charakter sankcie za oneskorené plnenie, ale je odplatom za úverovanie.

7. Žalobca uviedol, že financovaná čiastka vypočítaná podľa čl. 3.1 predstavuje sumu 209.798,87 Sk a skladá sa z poskytnutého úveru 170.000,- Sk, z poplatku za poskytnutie úveru 25.900,- Sk a poplatku za poistenie úveru 14.298,87,- Sk. Pokiaľ ide o úrok vo výške 29,99% p. a., tento zmluvný úrok nie je možné identifikovať, či bol zahrnutý do splátky úveru, pretože v zmluve to uvedené nie je. Takisto aj z RPMN, ktorej výška bola uvedená 45,62% nie je zrejmé, či bolo zahrnuté do úverovej platby. V čase uzatvorenia zmluvy bola výška úrokovej sadzby za obdobný úver menej ako 20% a práve súdna prax preukázala, že úroky z omeškania, ktoré boli stanovené nad hranicu 20% boli už v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti dal súd do pozornosti obsah rozhodnutia KS v Prešove, sp. zn. 16Co/71/2011. Nie je v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch, aby žalobca do sumy poskytnutých finančných prostriedkov zarátal aj poplatok za poskytnutie úveru a poistenie, ktoré fakticky neboli nikdy právnomu predchodcovi žalovaných fyzicky poskytnuté a napriek tomu boli úročené úrokovou sadzbou vo výške 29,99%.

8. Daný úver bol zabezpečený poistením aj keď pri dojednaní poisťných podmienok právny predchodca žalobcu postupoval v rozpore s účelom poistenia tak, ako to súd vyššie zdôvodnil. Preto nemožno súhlasiť s dôvodením žalobcu v tom smere, že úver nebol žiadnym spôsobom zabezpečený a že z tohto dôvodu je úrok uvedený v zmluve primeraný. Takýto úrok súd vôbec za primeraný nepovažuje, práve naopak, považuje ho za neprimeraný, vysoký a v rozpore s dobrými mravmi. To isté sa vzťahuje aj na výšku RPMN, ktorá nebola správne vyčíslená a vypočítaná podľa vzorca VPP úverov článku 4. bod 3. Výšku RPMN takisto považoval súd za neprimeranú.

9. S poukazom na neprimerané zmluvné podmienky, ktoré právny predchodca žalobcu použil v zmluve o úvere je potrebné poukázať aj na obsah zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom s účinnosťou od tohto zákona bolo do Občianskeho zákonníka zavedené nové ustanovenie § 53b, podľa ktorého bola inkorporovaná zásada, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie so splnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis. Predmetné ustanovenia neboli účinné v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, avšak v tomto zmysle by bolo možné kvalifikovať požiadavku žalobcu na úroky vo výške 29,99% p. a. aj ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. V tomto smere sa preto súd stotožnil s námietkou žalovaných. Úrok uvedený v zmluve zo dňa 20.07.2007 pod bodom 3.2 vo výške 29,99% ročne, tak súd vyhodnotil v rozpore s ust. § 52 a nasl. Obč. zák., pretože zmluvný vzťah posúdil ako spotrebiteľský a je potrebné zohľadniť aj normy ohľadne neprijateľných zmluvných podmienok, ktorých aplikácia je v spotrebiteľských zmluvách považovaná ex lege za neplatnú a to v súlade s ust. § 53 ods. 5 Obč. zák. V tejto súvislosti je potrebné dať za pravdu žalovaným to, že zákon vymedzuje za neprijateľnú podmienku aj tie ustanovenia, ktoré od spotrebiteľa požadujú, že ak nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu za nesplnenie svojho záväzku. Takýto úrok z omeškania vyhodnotil súd za neplatný podľa § 39 Obč. zák., ako dojednanie vykonané právnym predchodcom žalobcu v rozpore s dobrými mravmi.

10. Za ďalšiu skutočnosť spočívajúcu v porušení dobrých mravov súd považoval to, že porúčiteľ (manžel žalovanej v 3./ rade) mal v čase uzavretia zmluvy 63 rokov, mal nepriaznivý, až zlý zdravotný stav rezultujúci z lekárskeho správ, pretože prekonal ťažkú mozgovú príhodu a nevedel sa ani pohybovať, lebo bol na vozíčku a predmetnú zmluvu vedel podpísať iba tým spôsobom, že zamestnanec právneho predchodcu žalobcu prišiel osobne k nemu domov. Uvedené je neobvyklé, pričom so zmluvou o úvere ručiteľ zároveň podpísal (uzatvoril) aj zmluvu o poistení úveru v ubezpečení zo strany zamestnanca právneho predchodcu žalobcu v tom, že napriek zdravotnému stavu porúčiteľa sa poisťná zmluva pre prípad smrti uzatvoriť s porúčiteľom dá, avšak samotná poisťovňa Met Life v pripisoch na základe výziev súdu naopak uviedla, že poisťné plnenie nebolo možné poskytnúť žalovaným v 1./ až 3./ rade po smrti porúčiteľa, nakoľko v žiadosti o úver, časť 8., poistenie bod 2., porúčiteľ, ako priamy dlžník podpísal zdravotné prehlásenie, ktorým vyhlásil, že v prípade, že má menej ako 60 rokov, prehlasuje, že nemá zdravotné problémy (predovšetkým netrpí žiadnou chronickou chorobou alebo akoukoľvek chorobou, ktorá môže viesť k smrti alebo k trvalej invalidite). Zároveň zobral na vedomie, že akékoľvek nepravdivé a nesprávne informácie alebo prehlásenia spôsobia neplatnosť poisťného krytia. Z týchto dôvodov poisťovňa Met Life Amslico prehlásila, že porúčiteľ nemá nárok na poisťné plnenie z predmetnej zmluvy, pretože v čase úmrtia dňa 28.11.2009 nemal žiadne platné poistenie v ich spoločnosti a preto mu ani nemohlo byť vyplatené žiadne poisťné.

11. Súd považoval za v rozpore s dobrými mravmi, že právny predchodca žalobcu uzavrel a uviedol tým porúčiteľa do omylu, aby podpísal poisťnú zmluvu s tým, že pre prípad smrti z poisťného krytia, bude splatený úver, čo v skutočnosti nebolo pravdou. Právny predchodca žalobcu v čase, keď poskytoval takúto informáciu pred podpisom samotnej zmluvy o úvere porúčiteľovi vedel alebo prinajmenšom musel vedieť o skutočnostiach zakladajúcich poisťné výluky. V tejto súvislosti poukázal súd aj na obsah ust. § 49a Obč. zák., ako aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/192/2008. Zmluva, pri uzavretí ktorej jeden z účastníkov úmyselne predstieral určitú vôľu so zámerom, aby tým vyvolal u druhého účastníka omyl, alebo aby tým využil jeho omyl, nie je platnou podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., pre nedostatok vážnej vôle, ale aj podľa § 39 Obč. zák., pre rozpor s týmto zákonom. Takýmto spôsobom došlo k preukázaniu podvodného konania právneho predchodcu žalobcu, ktorý v súvislosti s uzatváraním zmluvy o úvere uviedol svojim ubezpečením do omylu žiadateľa úveru, t. j. porúčiteľa, ktorému uviedol, že aby napriek jeho nepriaznivému zdravotnému stavu uzatvoril poisťnú zmluvu s poisťným krytím pre prípad smrti. Poistenie splátok úveru sa však v dôsledku smrti porúčiteľa stalo bezpredmetným, nakoľko podľa

vyjadrenia poisťovne Met Life Amslico nezakladalo nárok na poisťné plnenie. Takéto konanie je konaním v rozpore s dobrými mravmi, ktorých dodržiavanie chráni aj ust. § 39 Obč. zák., zák. č. 250/2007 Z. z., o ochrane spotrebiteľa a aj zák. č. 634/199 Zb.

12. V danom prípade bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu konal v rozpore s dobrými mravmi, keď zmluva o úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, pretože dlžník mal platiť neprimerane vysoké úroky z financovanej čiastky vo výške 29,99% p. a., a takisto bola nesprávne určená výška RPMN 45,62%, a že financovaná čiastka vo výške 209.798,87 Sk pozostáva z poskytnutého úveru, z poplatku za poskytnutie úveru a z poplatku za poistenie, keď vlastne poplatok za poistenie, resp. celkovo, čo sa týka poistenia, bol dlžník uvedený právnym predchodcom do omylu tým, že poistenie uzavrel vo veku 63 rokov so zlým zdravotným stavom najmä po prekonaní mozgovej porážky. Takéto poistenie nemal poručiť vôbec uzavrieť, avšak žalobca ho k tomu naviedol a toto považoval za zabezpečenie úveru, pričom vedel, že pre prípad smrti nebude úver krytý poisťným plnením. Na základe uvedeného spotrebiteľ ako slabšia strana zmluvy, bol uvedený do omylu a v podstate plnil na základe neprijateľných zmluvných podmienok, ako aj v rozpore so zákonmi na ochranu spotrebiteľa (zák. č. 634/1992 Zb., a zák. č. 250/2007 Z. z.), ktoré boli obidva platné v čase uzatvorenia zmluvného vzťahu a v rozpore aj s ust. Obč. zák., upravujúcimi postavenie spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv, ktoré sa na daný prípad vzťahujú v dôsledku inkorporácie takýchto právnych noriem v súlade so zák. č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských a iných úveroch v platnom znení. Žalobca v tomto spore neunesol dôkazné bremeno, že poskytnutý úver bola platne uzavretý a takisto, že aj všetky podmienky v tejto zmluve zakotvené sú platné. Naopak žalovaní v 1./ až 3./ rade v spore preukázali, že došlo k porušeniu zmluvných podmienok a VPP úverov právneho predchodcu žalobcu.

13. Na margo aplikovania Smernice Rady 93/13/EHS a článku 8, súd prvej inštancie uviedol, že neprijateľnosť koncipovanej zmluvnej podmienky v predmetnej úverovej zmluve priamo vyplýva z tejto Smernice. Úprava obsiahnutá v Smernici Rady 93/13/EHS bola pre slovenské súdy záväzná dňom vstupu SR do EÚ a to bez ohľadu na právnu formu obsiahnutú v Obč. zák. Preto absencia akýchkoľvek ustanovení v Obč. zák., nezbavuje súd povinnosti vykladať právo v súlade s pôvodnou Smernicou Rady 93/13/EHS, resp. jej novším znením.

14. Na záver prvoinštančný súd skonštatoval, že v prípade úverovej zmluvy uzavretej dňa 20.07.2007 išlo o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú bolo potrebné aplikovať príslušné ust. Obč. zák., o spotrebiteľských zmluvách, ktoré v čase uzatvorenia zmluvy ešte neboli platné. Zo strany žalobcu išlo jednoznačne o zneužitie zmluvnej strany, kedy zo strany žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu bola uplatňovaná neprimeraná odplata za požičané finančné prostriedky a úmyselné uvedenie do omylu v súvislosti s poistením úveru, malé a ťažko čitateľné písmo uvedené najmä vo VPP úverov pre fyzické osoby, právnické osoby Citibank, neprimerane vysoká sadzba RPMN, čím je možné konštatovať, že takto skoncipovaná civilno-právna úžera, tak, ako ju zakomponoval právny predchodca žalobcu do úverovej zmluvy zo dňa 20.07.2007 ako aj do VPP úverov, môže spôsobiť jedine neplatnosť právneho úkonu v celom jeho rozsahu, pre rozpor s dobrými mravmi, pretože úver bol poskytnutý iba na základe vôle a toho, čo chcel mať právny predchodca žalobcu v predmetnej úverovej zmluve zakomponované, pričom išlo o vopred pripravenú typovú zmluvu, ktorú dlžník spolu so spoludlžníkom mohli podpísať, avšak nič na jej obsahu zmeniť. Žalobca využil slabšie postavenie nedostatočne oboznámeného spotrebiteľa s VPP úverov. V takýchto prípadoch sú súdy, ale aj zákony naklonené slabšej strane sporu, ktorou je spotrebiteľ a okamihom splatnosti úveru úver zaniká, pretože pán Szabó zomrel a podľa článku 9.4 VPP úverov dňom úmrtia žiadateľa sa všetky nesplatené splátky úveru stávajú splatnými. Okamihom splatnosti úveru zaniká právo žalobcu aj na zmluvné úroky, pričom má právo len na úroky z omeškania, ktoré si žalobca v tomto spore neuplatňoval. Pokiaľ ide o poplatok za správu úveru a poplatok za vedenie účtu, tieto nie sú vylúčené zo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Obč. zák., pretože predstavujú hlavný predmet plnenia. V zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktorými sa upravujú základné plnenia zo zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú, za hlavný predmet plnenia. S poukazom na uvedené dôvody v ich vzájomnom kontexte, súd prvej inštancie podanú žalobu zamietol.

15. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, navrhujúc súdu druhej inštancie, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel. V podanom odvolaní poukázal na obsah ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Žalobca nevie, z akého dôvodu plynie presvedčenie žalovaných a zároveň aj súdu, že právny predchodca žalobcu musel mať vedomosť o zdravotnom stave poručiťľa, avšak iba ich úvaha, že poručiťľ sa pohyboval na invalidnom vozíku, nemohla znamenať, že poručiťľ nebol

plne spôsobilý na právne úkony. Ani tá skutočnosť, že poručiteľ prekonal mozgovú príhodu v r. 2001 ešte neznamená, že jeho zdravotný stav sa nemohol zlepšiť. Žalovaní viackrát uviedli, že poručiteľ bol v čase uzatvorenia úverovej zmluvy pripútaný na lôžko, avšak podľa znenia lekárskej správy z 22.12.2007, t. j. päť mesiacov po uzatvorení zmluvy, jeho stav bol hypomobilný, teda menej pohyblivý. Právny predchodca žalobcu nemal povinnosť a ani dôvod požadovať už v čase uzatvorenia zmluvy zdravotný posudok žiadateľa. Samotný žiadateľ a na jeho strane spolužadateľka o úver, t. j. žalovaná v 3./ rade mali dôkladne vyhodnotiť, či uvedenie nepravdivých informácií nebude mať v budúcnosti pre nich nepriaznivé následky, t. j. neposkytnutie poisťného plnenia. O dôsledkoch uvedenia nepravdivých údajov boli riadne poučení, tak v žiadosti o úver, ako aj v poisťných podmienkach. Skutočnosť, o ktorú žalovaní opierajú svoje tvrdenie, že poručiteľ bol uvedený do omylu sa nevzťahuje na daný prípad, pretože v čase uzatvorenia zmluvy mal poručiteľ viac ako 60 rokov. V danom prípade sa jednalo o poistenie pre prípad smrti v dôsledku úrazu. V prípade poručiteľa po dosiahnutí 60 rokov života a s jeho zdravotnou diagnózou si poručiteľ sám zvolil takéto poistenie. Žalovaní počas celého súdneho konania zavádzajú a ich tvrdenia sú zároveň nepreukázateľné. Zmluva o poistení úveru bola uzavretá na dobrovoľnej báze, pričom bolo zjavne preukázané to, že poistenie úveru bolo právnym predchodcom žalobcu uhradené, čo potvrdila aj spoločnosť Met Life Amslico - poisťovňa. Predmetný úver bol poskytovaný obidvom manželom Szabóovým, čoho dôkazom je aj podpis úverovej zmluvy žalovanou v 3./ rade, pričom argumenty ohľadne nepriaznivého zdravotného stavu neb. Pačali produkovať a predkladať žalovaní v 1./ až 3./ rade až v čase, keď bolo potrebné poskytnúť úver splácať.

16. Pokiaľ ide o odplatu za poskytnuté finančné prostriedky, na daný právny vzťah nedopadá ust. § 53 ods. 6 Obč. zák., účinné až od 01.01.2008. Vzhľadom na zákaz retroaktivity nemožno použiť súčasne platné ust. § 53 ods. 6 Obč. zák., odporúčajúce prihliadať na odplaty požadované bankami, pri definovaní prípustnej hranice z hľadiska dobrých mravov. Zmluvné strany si dojednali úrok vo výške 29,99% ročne, ktorý úrok žalobca považuje za primeraný a zodpovedajúci miere rizika spojeného s poskytnutím úveru, pričom ide o cenu plnenia. Ak poručiteľ spolu so žalovanou v 3./ rade s takouto výškou súhlasili, tak potom jeho dojednanie nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Žiadateľ a spolužadateľka o úver boli už priamo v žiadosti o úver zo dňa 18.07.2007 upozornení na výšku ročnej RPMN, čo znamená, že právny predchodca žalobcu neodkázal žiadateľov o úver len na vzorec výpočtu, ale ho ešte pred uzatvorením zmluvy o úvere priamo v žiadosti uviedol.

V tejto súvislosti poukázal na obsah rozsudku KS v Prešove z 10.12.2008 sp. zn. 3Co/67/2008.

17. Zmluva o úvere je v danom prípade vyhotovená v súlade s platnými právnymi predpismi účinnými v čase jej uzatvorenia, a preto posúdenie, ktoré v rámci svojho rozhodnutia vyslovil okresný súd žalobca považuje za ústavne nekonformné, priam šikanózne. Právny predchodca žalobcu, ako banka podliehala a stále podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska v zmysle § 6 ods. 9 zák. č. 483/2001 Zb., o bankách, pričom nešlo o žiaden nebankový subjekt, ktorých podmienky sa často považujú, a to opodstatnene, za v rozpore s dobrými mravmi až úžeru. Podľa pôvodného znenia § 53 ods. 1 druhej vety Obč. zák., v znení zák. č. 568/2007 Z. z. platilo, že ust. § 53 ods. 1 prvej vety Obč. zák., o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách neplatilo, ak išlo o predmet plnenia, cenu plnenia alebo neprijateľné podmienky dojednané individuálne. Vo vzťahu k cene a predmetu plnenia to znamenalo, že spotrebiteľská zmluva sa považuje za platnú aj v tom prípade, keď nebude obsahovať neprijateľné podmienky uvedené v § 53 ods. 4 Obč. zák., avšak predmet alebo cena plnenia budú v rozpore s generálnou klauzulou uvedenou v § 53 ods. 1 Obč. zák.

18. Vzhľadom na dátum uzavretia zmluvy o úvere a nepravú retroaktivitu má žalobca za to, že súd mal pri svojom rozhodovaní akceptovať to, že zmluva o úvere bola v čase jej uzavretia v súlade s právnymi predpismi SR, ale pri rozhodovaní o nároku žalobcu mohol súd zmeniť ich obsah, avšak v žiadnom prípade zamietnuť opodstatnený nárok žalobcu, ako taký, pretože právny predchodca žalobcu poskytol poručiteľovi a žalovanej v 3./ rade finančné prostriedky. Za správne rozhodnutie by bolo možné považovať to, že súd by žalobcovi priznal nárok spočívajúci minimálne v žalobe uplatňovanej istine spolu s úrokom z omeškania. Takéto rozhodnutie by bolo v súlade s právnymi predpismi SR. Žalobca si je vedomý súčasnej právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských vzťahov s dôrazom na ochranu spotrebiteľa, ale zamietnutie žaloby v tomto prípade je nutné považovať za protiústavné.

19. Žalovaní v 1./ až 3./ rade v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedli, že navrhujú odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovaným priznal náhradu trov odvolacieho konania. Výška poskytnutého úveru predstavovala sumu 170.000,- Sk, t. j.

5.642,96 eura. Samotný žalobca v prihláške pohľadávky v rámci dedičského konania zo dňa 11.01.2010, ako aj v žalobe uvádza, že právny predchodca žalovaných ako dlžník sám uhradil spolu sumu 6.405,46 eura, čo znamená, že požičaná suma bola dlžníkom uhradená v celom rozsahu. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil námietky žalovaných a v konečnom dôsledku správne posúdil predmetnú zmluvu v jej jednotlivých článkoch ako neplatnú.

20. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v dôsledku včas podaného odvolania zo strany žalobcu a to zvolením procesného postupu podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario). Následne odvolací súd dospel k tomu záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada k tomu, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. V danom prípade súd prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom nároku žalobcu ohľadne ním požadovaného zaplatenia sumy 4.954,02 eura s príslušenstvom, rešpektujúc pritom záväzný právny názor odvolacieho súdu (§ 191 ods. 2 CSP) obsiahnutý v zrušujúcom uznesení KS v Nitre zo dňa 12.10.2017 č. k. 5Co/490/2016-555 v dostatočnom rozsahu zistil vo veci skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP, t. j. jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti aj následne správne posúdil podľa ním odcitovaných hmotnoprávných predpisov. S poukazom na tieto dôvody, odvolací súd napadnutý - zamietajúci prvoinštančný rozsudok, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že v prvom rade je potrebné mať na zreteli tú skutočnosť, že v danom prípade došlo k uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy typového charakteru s vopred pripraveným obsahom formou malého písma, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ, resp. dlžník a spoludlžník na jednej strane nemohli zmeniť, pretože ak chceli obdržať úver, museli zmluvu podpísať. Odvolací súd aj napriek tej skutočnosti, že predmetnú úverovú zmluvu z jednej strany podpísal subjekt podliehajúci bankovému dozoru NBS v zmysle § 6 ods. 9 zák. č. 483/2001 Zb., o bankách sa stotožňuje s konštatovaním prvoinštančného súdu ohľadne použitia neprimerane vysokej odplaty za poskytnutie úveru vo výške 29,99% právnym predchodcom žalobcu za poskytnutie finančných prostriedkov (úveru). Odvolací súd poznamenáva, že právny predchodca žalobcu určitým spôsobom participuje aj na uvedení poručiteľa do omylu v súvislosti s realizáciou poistenia predmetného úveru, aj keď na strane druhej nevyplatenie samotného plnenia si spôsobili samotní žalovaní v 1./ až 3./ rade poskytnutím nepravdivých údajov ohľadne zdravotného stavu poručiteľa, predtým hlavného dlžníka. Ako rozporné konanie s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Obč. zák.) je v tejto súvislosti potrebné vyhodnotiť konanie zamestnanca právneho predchodcu žalobcu, ktorý z vlastnej iniciatívy a aj napriek nepriaznivému zdravotnému stavu poručiteľa, ktorý mal v čase návštevy 63 rokov a bol po prekonaní ťažkej mozgovej príhody, bol pripútaný na lôžko, po uzavretí úverovej zmluvy s poručiteľom s týmto zároveň uzatvoril aj zmluvu o poistení úveru s týmtým zabezpečením, že napriek nepriaznivému zdravotnému stavu poručiteľa sa poisťovňa zmluva pre prípad smrti s poručiteľom uzatvorí dá.

24. V rámci odôvodnenia svojho rozsudku sa súd prvej inštancie správne vypořiadal aj s nepravou retroaktivitou, tak ako bola zavedená ust. § 879j Obč. zák. účinného od 01.01.2008, keď na spotrebiteľskú zmluvu s dátumom uzavretia 20.07.2007 správne aplikoval ustanovenia Obč. zák., vzťahujúce sa na oblasť spotrebiteľských zmlúv, ktoré v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy ešte neboli platné a predovšetkým aj z nich vyvodil správny záver. V prejednávanej veci je potrebné sa prikloniť ku konštatovaniu prvoinštančného súdu v tom smere, že neplatnosť zmluvy o úvere uzavretej dňa 20.07.2007 v celom jej rozsahu je potrebné vyvodiť kvôli jej rozporu s dobrými mravmi, pretože úver bol poskytnutý iba na základe vôle a toho, čo chcel mať právny predchodca žalobcu v zmluve zakomponované. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na samotný proces kontraktácie predmetnej zmluvy o poskytnutí úveru zo dňa 20.07.2007, ktorý vo všetkých jeho štádiách nie je transparentný (napr. v časti vyhotovenia a podpisu výzvy k poskytnutiu úveru).

25. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal s aktuálne platnou judikatúrou, pokiaľ sa týka aplikácie Smernice Rady 93/13/EHS, keď k uvedenej problematike uviedol, že absencia akýchkoľvek ustanovení v Obč. zák., nezbavuje súd povinnosti vykladať právo v súlade s pôvodnou Smernicou 93/13/EHS, resp. jej novšou verziou alebo znením. Súdny v SR sú totiž povinné rozhodovať v súlade s eurokomfortným výkladom práva, a to vychádzajúc z článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii za účelom naplnenia cieľov Európskej únie.

26. Záverom odvolací súd poznamenáva, že dôležitým dôvodom pre potvrdenie napadnutého - zamietajúceho prvoinštančného rozsudku, ako vecne správneho je aj to, že právny predchodca žalobcu poskytol právnomu predchodcovi žalovaných neb. P. úver v sume 5.642,96 eura, z ktorého úveru, ako uvádza samotný žalobca v prihláške pohľadávky do dedičského konania zo dňa 11.10.2010 ako aj v žalobe zo dňa 19.10.2010, neb. Ľudevít Szabó uhradil žalobcovi spolu sumu 6.405,46 eura. Uvedené následne znamená, že suma poskytnutého úveru žalobcom vo výške 5.642,96 eura už bola právnym predchodcom žalovaných uhradená, pretože zo strany dlžníka bolo celkovo uhradených 6.405,46 eura.

27. O náhrade trov odvolacieho konania v tejto prejednávanej veci rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu v rozsahu 100% priznal žalovaným v 1./ až 3./ rade proti žalobcovi, pretože to boli práve žalovaní v 1./ až 3./ rade, ktorí mali v odvolacom konaní úspech. O výške náhrady týchto trov rozhodne vyšší súdny úradník na súde prvej inštancie, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 1 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).